De Haas
Advocaten

AI Beleid en Bronnenverificatie

Inhoudsopgave

1.0. Doel, reikwijdte en kernregel 2
2.0. Professionele en juridische uitgangspunten 2
3.0. Begrippen 2
4.0. Toegestaan gebruik 2
5.0. Verboden gebruik 2
6.0. Bronnenverificatie en kwaliteitsnorm 3
7.0. Plagiaat, auteursrecht en bronvermelding 3
8.0. Opleiding en handhaving 3
Bijlage A: ''SECURE'' snelcheck voor ieder gebruik 5

1.0. Doel, reikwijdte en kernregel

- Dit beleid regelt het gebruik van (generatieve) AI binnen het kantoor alsook ten aanzien van stukken opgesteld door kantoor (voor gebruik buiten kantoor) en is geschreven aan de hand van onder meer de richtlijnen van de Nederlandse Orde van Advocaten omtrent het gebruik van AI.
- **Kernregel:** De advocaat en medewerker blijft volledig verantwoordelijk voor inhoud, brongebruik en juistheid. **AI is een hulpmiddel en geen autoriteit**.

2.0. Professionele en juridische uitgangspunten

- Je handelt in lijn met de kernwaarden van artikel 10a lid 1 Advocatenwet: ofwel je bent onafhankelijk ten opzichte van de cliënt, derden en de zaken waarin jij als zodanig optreedt; je bent partijdig bij de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de cliënt; je bent deskundig en kan beschikken over voldoende kennis en vaardigheden; je bent integer en onthoudt je van enig handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt; en je bent een vertrouwenspersoon en neemt geheimhouding in acht binnen de door de wet en het recht gestelde grenzen.
- Je waarborgt geheimhouding en vertrouwelijkheid van cliëntinformatie.
- Je respecteert de waarheidsplicht in het proces, artikel 21 Rv, en je onderbouwt stellingen deugdelijk, waaronder waar relevant artikel 111 lid 3 Rv.
- AI output is geen bron. AI output kan onjuist zijn, biased zijn of bronnen verzinnen. Je gebruikt AI output alleen als input voor zelfstandig onderzoek en eigen beoordeling.

3.0. Begrippen

- **(Generatieve) AI:** Software die op basis van prompts nieuwe output genereert, met name tekst.
- **Publieke AI tool**: Een tool van een derde waarbij invoer of uploads buiten het kantoor kunnen worden opgeslagen of hergebruikt.
- **Werkproduct:** Iedere tekst, analyse, correspondentie, proceshandeling of set gegevens die het kantoor intern gebruikt of aan derden verstrekt.

4.0. Toegestaan gebruik

AI mag gebruikt worden voor voorbereidende en ondersteunende taken binnen, mits je daarna zelfstandig controleert en herschrijft. Hierbij kun je denken aan:

- Het invoeren van een rechtsvraag die niet direct herleidbaar is tot een zaak of cliënt, opdat dit de zoekslag binnen kennistools als inview.nl en legalintelligence vergemakkelijkt;
- Aan de hand van een ECLI-nummer nagaan of soortgelijke uitspraken zijn gedaan.

Uitgangspunt blijft dat brieven, processtukken en memo's worden vormgegeven conform de modellen van kantoor en middels de voorgeschreven opbouw van een korte toelichting op de onderzoeksvraag; het wettelijk en juridisch kader (uitwerking wetsartikelen en toelichting); jurisprudentie en toepassing in de zaak.

5.0. Verboden gebruik

- Je voert onder geen beding vertrouwelijke cliëntinformatie in een (publieke) AI tool in.
- Voor cliënten geldt een verbod verstrekte stukken, waaronder e-mailberichten, brieven, documenten, memo's, ontwerpen of andere materialen – al dan niet gedeeltelijk – in te voeren, te uploaden of te kopiëren in systemen voor kunstmatige intelligentie (AI), waaronder (maar niet uitsluitend) generatieve AI-modellen, Large Language Models (LLM's) en geautomatiseerde analysetools (zoals ChatGPT, Claude, Copilot, of vergelijkbare diensten) om de vertrouwelijkheid van communicatie te borgen.
- Je gebruikt AI niet om feiten te verzinnen, aan te vullen of te verfraaien.
- Je neemt geen AI output over zonder verificatie, zeker niet bij wetsartikelen, termijnen, citaten, ECLI's en/of andere vindplaatsen.
- Je gebruikt AI niet om bronnen te fabriceren of ontbrekende bronnen te maskeren.
- Je laat AI niet beslissen over strategie, positie, schikkingsruimte of proceskansen.

6.0. Bronnenverificatie en kwaliteitsnorm

Basisnorm: Je controleert alle juridische kernpunten aan de hand van primaire bronnen voordat je AI output gebruikt in een werkproduct.

Minimale controles

- **Wetgeving**: Controleer boek, artikel, lid, geldende tekst en inwerkingtreding in een officiële of gezaghebbende databank.
- **Rechtspraak:** Controleer ECLI, datum, instantie, relevante overwegingen en dictum in de originele uitspraak.
- **Literatuur:** Controleer auteur, titel, editie en vindplaats. Lees de relevante passage zelf.
- **Feiten:** Voeg geen feiten toe omdat de output waarschijnlijk klinkt.

7.0. Plagiaat, auteursrecht en bronvermelding

- **Kernnorm**: Je levert eigen werk in. Je presenteert AI output niet als eigen analyse.
- Geen letterlijke overname: Je kopieert geen substantiële AI tekst in werkproducten. Je herschrijft en onderbouwt met primaire bronnen.
- Auteursrecht: AI kan passages reproduceren die lijken op beschermde teksten. Vermijd letterlijk overnemen en laat bij twijfel een collega meelezen.
- Bronvermelding: Als AI inhoudelijk invloed had op de tekst of analyse, behandel dat als geraadpleegde bron en leg dit vast in het dossier. Verwijs in het werkproduct wanneer dat passend is.

8.0. Opleiding en handhaving

Iedere medewerker volgt deze instructies over veilig prompten, broncontrole en bias signalering.

Je meldt direct:

- invoer van cliëntgegevens in een (niet goedgekeurde) tool;
- vermoedens van datalek of ongeautoriseerde toegang;
- ontdekking van verzonnen bronnen, citaten of jurisprudentie in concepten; en
- vermoedens van plagiaat of auteursrechtinbreuk.

Bijlage A: ''SECURE'' snelcheck voor ieder gebruik

- **S → Security**

Controleer de technische veiligheid.
Gebruik geen prompts waarin wachtwoorden, tokens, inloggegevens of beveiligingscodes voorkomen.

- **E → Ethical use**

Gebruik AI in overeenstemming met professionele en ethische normen.
Gebruik AI niet voor misleiding, manipulatie of het omzeilen van procesrechtelijke of tuchtrechtelijke verplichtingen.

- **C → Confidential information**

Bescherm vertrouwelijke informatie en cliëntgegevens.
Voer geen vertrouwelijke of herleidbare cliëntinformatie in (publieke) AI tools in.
Ga ervan uit dat alles wat je invoert of uploadt buiten de kantooromgeving kan worden opgeslagen of hergebruikt.

- **U → Use of personal data**

Geen gebruik van persoonsgegevens.

- **R → Rights protection**

Respecteer rechten van derden.
Voorkom schending van auteursrechten door geen AI teksten letterlijk over te nemen.
Gebruik primaire bronnen voor wetgeving, rechtspraak en literatuur en niet de AI output zelf.

- **E → Evaluation**

Evalueer de output kritisch.
Controleer feiten, citaten, wetsartikelen, ECLI's en conclusies aan de hand van originele bronnen.
Wees alert op bias, hallucinaties en onvolledige of verouderde informatie.